

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/196/2017
Identifikačné číslo spisu:	1108204385
Dátum vydania rozhodnutia:	29.11.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:1108204385.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Cirkevného zboru reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku, so sídlom v Bratislave, Obchodná č. 12, IČO: 31 755 801, zastúpeného Mgr. Andreou Rusnákovou, advokátkou, Advokátska kancelária Zelemová&Stankovianska, združenie, s o sídlom v Bratislave, Heydukova č. 16, proti žalovaným 1/ Z. V. a 2/ W. V., obaja bývajúcí v A., obaja zastúpení JUDr. Mariánom Ďurinom, advokátom so sídlom v Bratislave, Sibírska č. 4, o vypratanie bytu, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7 C 21/2008, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. októbra 2015 sp. zn. 5 Co 491/2015, takto

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 30. októbra 2015 sp. zn. 5 Co 491/2015 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) uznesením z 31. marca 2015 č. k. 7 C 21/2008-322 v spojení s opravným uznesením zo dňa 26. mája 2015 č. k. 7 C 21/2008-334 po právoplatnom skončení veci zamietnutím návrhu vo veci samej (rozsudok zo dňa 15. decembra 2014 č. k. 7 C 21/2008-313) úspešným žalovaným 1/ a 2/ podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej aj „O.s.p.“) priznal náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 1 348,69 eur (výrok I.) a náhradu za súdny poplatok za dovolanie vo výške 199 eur (výrok II).

2. Na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením z 30. októbra 2015 sp. zn. 5 Co 491/2015 uznesenie okresného súdu vo výroku I. zmenil tak, že žalobca je povinný zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 1 711,50 eur na účet ich advokáta, do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia a súčasne zaviazal žalobcu zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne náhradu trov odvolacieho konania, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 40,66 eur na účet ich advokáta, do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia. V odôvodnení poukázal na aplikáciu § 13a vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Na rozdiel od súdu prvej inštancie doplnil, že v ostatných prípadoch (písomné podanie zo dňa 25. mája 2009, zo dňa 10. júna 2009, zo dňa 3. novembra 2010 a zo dňa 1. októbra 2013) bolo potrebné odmenu priznať podľa § 13 a

ods. 1 písm. c/ keďže išlo o podania, týkajúce sa vecí samej, v ktorých žalovaní 1/ a 2/ oprávnené reagovali na vývoj konania. Písomné podania doručovali súdu prvej inštancie pred nariadeným pojednávaním, aby súd i druhá strana sporu mala možnosť oboznámiť sa s ich obsahom už pred pojednávaním a nevznikali prieťahy v konaní. Taktiež nie je pochyb o doručení vyjadrenia k návrhu na prerušenie konania, a to na výzvu súdu, ktoré odvolatelia pripojili k odvolaniu v kópii, opatrenej pečiatkou konajúceho súdu. Odvolací súd poukázal na pochybenie okresného súdu, keď za dva úkony v r. 2014 vychádzal namiesto z 1/13 výpočtového základu vo výške 61,97 eur zo sumy 61,85 eur. Priznal teda odmenu akceptovanú už súdom prvej inštancie v rozsahu 1 348,69 eur (správne podľa § 11 ods. 1 písm. a/ a § 13 ods. 2) + 362,81 eur; 4 x odmena za nepriznané vyššie uvedené písomné podania, t. j. 2 x 80,24 eur + 2 x režijný paušál á 6,95 eur (r. 2009) + 1 x 83,24 eur + režijný paušál á 7,21 eur (r. 2010) + 1 x 90,11 eur + režijný paušál á 7,81 eur (r. 2013) + 2 x 0,03 eur (rozdiel pri 1/13 výpočtového základu pri úkonoch za r. 2014); spolu 1 711,50 eur. Žalovaným 1/ a 2/, neúspešným v odvolacom konaní v nepatrnej časti, priznal náhradu trov konania podľa § 224 ods. 1, 2 v spojení s § 142 ods. 3 O.s.p.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) 8. marca 2016 dovolanie, v ktorom navrhol napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Žiadal o odklad vykonateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a náhradu trov právneho zastúpenia v dovolacom konaní. Dovolanie odôvodnil podľa § 237 písm. f/ v spojení s § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. Súčasne namietal aj § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. Podľa názoru dovolateľa je rozhodnutie odvolacieho súdu nezákonné, pretože odvolací súd vôbec nerozhodol o odvolaní žalobcu zo dňa 29. apríla 2015, ktoré žalobca zaslal súdu v lehote na podanie odvolania dňa 30. apríla 2015, a to v tento deň podaním na pošte. Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd sa nezaoberal odvolaním žalobcu, t. j. že nerozhodol o odvolaní a nevysporiadal sa s jeho argumentami tam uvedenými, jeho odvolanie odignoroval, došlo k nezákonnému postupu súdu, bola mu odňatá možnosť pred súdom konať. Je tak zjavné, že krajský súd postupoval v jeho prípade inak, ako v prípade žalovaných 1/ a 2/, čím došlo k porušeniu zásady rovnosti účastníkov konania garantovanej v čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.

4. Žalovaní 1/ a 2/ sa k dovolaniu žalobcu písomne nevyjadrili.

5. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP) v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné, a preto treba napadnuté rozhodnutie zrušiť.

7. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016 (8. marca 2016), t. j. za účinnosti O.s.p., dovolací súd postupoval v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 470 ods. 2 CSP a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 239 O.s.p.

8. Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. bolo možné dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťal. Prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu bola upravená v § 237 ods. 1 a § 239 O.s.p.

9. S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukládajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namietal alebo nie), neobmedzil sa najvyšší súd len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťalo dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku vecí právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

10. Vzhľadom na obsah dovolania najvyšší súd potom osobitne skúmal, či postupom (rozhodnutím)

odvolacieho súdu nedošlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v spojení s § 241 ods. 2 písm. a/). Dovolateľ namietal aj porušenie § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.

11. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. išlo najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal strane sporu jej procesné práva priznané Občianskym súdnym poriadkom [napríklad právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)]. Za postup odnímajúci účastníkovi konania možnosť pred súdom konať (a zakladajúci prípustnosť dovolania podľa uvedeného ustanovenia) treba považovať aj prípad, keď odvolací súd nerozhodne o odvolaní účastníka.

12. Žalobca vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zakladá na nezákonnom rozhodnutí krajského súdu, ktorý sa nezaoberal a nerozhodol o jeho odvolaní z 29. apríla 2015, čím bola porušená rovnosť účastníkov konania a odňala sa mu možnosť pred súdom konať.

13. Podľa § 10 ods. 1 O.s.p. (účinného v čase rozhodovania odvolacieho súdu a podania dovolania) platilo, že krajské súdy rozhodujú o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov.

14. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 7. septembra 2017 došlo okresnému súdu podanie právnej zástupkyne žalobcu (č. l. 388 spisu), v ktorom doložila na vyžiadanie súdom prvej inštancie úradne overenú fotokópiu odvolania zo dňa 29. apríla 2015 (č. l. 389 a nasl. spisu) a úradne overenú fotokópiu podacieho lístka zo dňa 30. apríla 2015 (č. l. 392 spisu), ktoré preukazujú, že odvolanie žalobcu z 29. apríla 2015 bolo podané na pošte 30. apríla 2015.

15. So zreteľom na vyššie uvedené najvyšší súd konštatuje, že krajský súd rozhodnutím o odvolaní žalovaných 1/ a 2/, ale nerozhodnutím o odvolaní žalobcu z 29. apríla 2015 (ktoré bolo preukázateľne odvolaciemu súdu zaslané v zákonnej lehote na podanie odvolania, t. j. dňa 30. apríla 2015) majúci nesprávne za to, že odvolanie podali len žalovaní, vytvoril procesnú situáciu, ktorou porušil zásadu rovnosti účastníkov konania a odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom.

16. Dovolací súd uzatvára, že konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu sú postihnuté vadou v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Vzhľadom na zistenie existencie tejto vady sa dovolací súd v súlade s doterajšou rozhodovacou praxou najvyššieho súdu ďalšími žalobcom namietanými vadami už nezaoberal. Najvyšší súd preto napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, vrátane výroku o trovách konania ako výroku záväzného, zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

17. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, odvolací súd, ako aj súd prvej inštancie, sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

18. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.